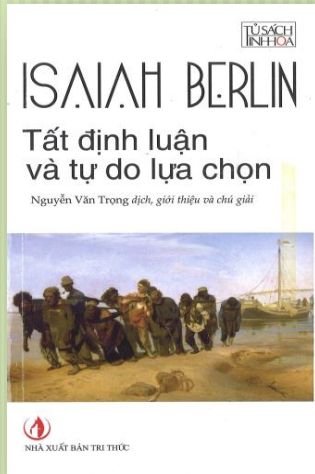

TẮT ĐỊNH LUẬN VÀ TỰ DO LỰA CHỌN

Tác giả: Isaiah Berlin (*Nguyễn Văn Trọng dịch*)

Nhà xuất bản: Tri thức

Nơi xuất bản: Hà Nội

Năm xuất bản: 2015

Môn loại: 182-199

Tất định luận tuyên bố rằng: mỗi sự kiện đều có nguyên nhân, từ đó sự kiện đi theo một cách không tránh khỏi. Vậy, tất định luận có phải là định luật phổ quát chi phối toàn bộ thế giới, bao gồm cả con người hay không? Tự do của con người có bị vắt kiệt bởi những định luật đó hay không? Con người có thể tự do lựa chọn và không bị quy định hoàn toàn bởi tất định luận hay không?

Cuốn sách ***Tất định luận và tự do lựa chọn*** của Isaiah Berlin là một tập hợp bài giảng và các tiểu luận của tác giả trong nhiều năm giảng dạy và nghiên cứu. Tư tưởng cốt lõi xuyên suốt những bài viết này chính là: phạm trù đạo đức cơ bản của con người là giữ gìn quyền năng lựa chọn. Lẽ dĩ nhiên con người phụ thuộc vào các định luật sinh học cũng như tâm sinh lý học, nhưng liệu vì thế tự do của con người có bị vắt kiệt bởi những định luật đó hay không? Liệu có một xó nhỏ bé nào mà ở trong đó con người có thể tự do lựa chọn và không bị quy định hoàn toàn bởi tất định luận hay không?

Nếu tự do lựa chọn chỉ là ảo giác thì khái niệm trách nhiệm đạo đức của con người về hành động của mình sẽ trở thành trống rỗng. Trong khi tự do triệt để không tương thích được với bình đẳng triệt để; thì giải pháp tốt nhất cho việc hóa giải xung đột này là thừa nhận một không gian tự do theo khái niệm phủ định, đồng thời khẳng định quyền bình đẳng về cơ hội cho mọi người, bãi bỏ mọi đặc quyền ưu đãi vì thành phần xuất thân, màu da hay các đặc trưng khác có nguồn gốc tương tự.

Trân trọng giới thiệu cuốn sách cùng bạn đọc!